

Na podlagi Univerzalne deklaracije človekovih pravic (10. 12. 1948), Evropske konvencije o človekovih pravicah (3. 9. 1953), pravic in svoboščin, zagotovljenih z Ustavo Republike Slovenije (23. 12. 1991), avtonomije univerze in njenih fakultet, Etičnega kodeksa Univerze v Ljubljani (26. 5. 2009), Pravilnika Univerze v Ljubljani o ukrepih proti nasilju, nadlegovanju in trpinčenju (1. 3. 2022) in poslanstva Filozofske fakultete UL je Senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani na seji dne 19. 10. 2022 sprejel

ETIČNI KODEKS FILOZOFSKE FAKULTETE UL

I. PREAMBULA

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani kot institucija, z njo pa tudi vse zaposlene in vsi zaposleni ter vse študentke in vsi študenti pri svojem delovanju spoštujemo raznolikost, cenimo svobodo in smo zavezani temeljnim vrednotam humanosti, poštenosti, spoštljivosti, pravičnosti, odgovornosti, solidarnosti in enakosti, vključno z enakostjo spolov. Naš cilj je omenjene vrednote vključevati v izobraževanje, raziskovanje in vse druge aktivnosti, ki se izvajajo na fakulteti. Pričujoči kodeks zato opredeljuje temeljne vrednote in etične standarde, za katere se zavzemamo, namenjen pa je ozaveščanju celotne skupnosti, ki deluje v sklopu fakultete, o temeljnih načelih, ki naj se na fakulteti vselej upoštevajo. Gre za zavezo Filozofske fakultete, da bo vzdrževala najvišje etične standarde, slednji pa bodo tudi osnova njenih kratko- in dolgoročnih odločitev.

Zapisano je odsev vsega tistega, za kar si fakulteta v svojem delovanju že od nekdaj prizadeva, pa do danes v takšni obliki še ni bilo formalizirano. Predstavitev temeljnih načel v obliki kodeksa omogoča in podpira transparentnost delovanja fakultete, poudarja njeno družbeno odgovornost ter krepi pripadnost univerzitetni akademski skupnosti.

II. POSLANSTVO IN NALOGE FAKULTETE

Filozofska fakulteta prepoznava svojo družbeno vlogo izobraževalne in raziskovalne ustanove. Poslanstvo fakultete je znanstveno preučevanje pojavov in procesov z uporabo preverjenih in novih na znanstvenih dognanjih utemeljenih pristopov kakor tudi razvijanje posebnih pristopov raziskovanja v polju kulture in umetnosti. Zavzemamo se za razvoj znanstvenega in kulturnega ustvarjanja, ki ne bosta podrejena trenutnim političnim ali ideološkim pričakovanjem.

Naloge fakultete so:

- spodbujanje razvoja kritične misli,
- zagovarjanje akademske svobode,
- negovanje kulture dialoga,
- spoštovanje raznolikosti,
- zagotavljanje enakih možnosti,
- oblikovanje vzpodbudnega in varnega okolja brez diskriminacije, nadlegovanja, spolnega nadlegovanja in trpinčenja,
- ohranjanje svojega dobrega imena in
- delovanje v okviru sprejetih pravil.

III. VREDNOTE, ZA KATERE SE FAKULTETA ZAVZEMA

Vsi, ki so udeleženi v dejavnostih fakultete, so dolžni ravnati etično, pošteno in v dobri veri. Pri tem upoštevajo pravila in smernice fakultete, Univerze v Ljubljani in veljavno zakonodajo ter se zavzemajo za skladnost teh pravil in smernic z zgoraj naštetimi vrednotami. Spoštovati morajo človekovo dostojanstvo in upoštevati univerzalno prepoznane človekove pravice.

Na fakulteti so v ospredju naslednje vrednote:

- spoštovanje,
Študentke in študenti in vsi, ki so na fakulteti zaposleni kakor tudi vsi, ki na fakulteto pridejo kot gosti, v medsebojnih odnosih ravnamo spoštljivo in vljudno, ne glede na status.
- svoboda,
Vsakdo na fakulteti ima pravico do avtonomne izbire in izgradnje svoje identitete.
- pravičnost,
V fakultetni skupnosti smo enakopravni in smo obravnavani enako, ne glede na versko prepričanje, etnično in državljansko poreklo, zdravstveno stanje in posebne potrebe, spol, spolno identifikacijo, spolno usmerjenost, starost, izobrazbo ali druge vrste osebnih okoliščin ali svetovni nazor. Različno obravnavanje je opravičljivo samo takrat, kadar služi namenu odpravljanja neenakosti in doseganja enakosti.
- odgovornost,
Vsakdo na fakulteti je odgovoren za svoje odločitve in ravnanje. Zavedamo se, da je odsotnost ravnanja tudi odločitev, in je tudi zanjo treba sprejeti odgovornost.
- kolektivnost,
Kot člani in članice nedeljive akademske skupnosti gojimo skupinski duh, kolektivno vzdržujemo visoke standarde obnašanja na fakulteti in zunaj nje ter prispevamo k ugledu fakultete.
- kolegialnost,
V fakultetni skupnosti delujemo vključujoče in si prizadevamo za sodelovalne odnose.
- integriteta,
Pri poučevanju, raziskovanju, študiju in strokovnem delu smo poštene. Tuje delo spoštujemo in si ga ne prisvajamo.
- kritičnost,
Pri svojem delu razvijamo radovednost in ustvarjalnost, vsekakor pa gojimo kritični duh, ki nas zavezuje k zavračanju sleberne dogmatičnosti.
- dostojnost,
Na fakulteti se obnašamo akademskemu okolju primerno.
- komunikacija,
Na fakulteti si prizadevamo, da povemo vse, kar mora biti povedano, a hkrati spoštujemo zaupnost informacij. Pri komunikaciji se poslušamo in dajemo iskrene povratne informacije. Tudi v primeru nestrinjanj ali konfliktov komuniciramo odprto – ad rem, in ne ad personam – ter iščemo konstruktivne rešitve.
- pogum,
Pri svojem delu izkazujemo pokončno držo in pogum pri upoštevanju etičnih načel. Etično ravnamo tudi takrat, ko je to težko in ko tvegamo negativne posledice zase.

IV. UPORABA ETIČNEGA KODEKSA

Pri vsakršni dilemi glede pravilnega ravnanja naj pričujoči kodeks posameznicam in posameznikom na fakulteti služi kot izhodišče, seveda pa razmisleka, kaj je v dani situaciji najbolje narediti, ne more nadomestiti noben dokument. Pri preudarjanju se vsak zanaša na lastno moralno presojo, poslanstvo fakultete pa je, da prispeva k njenemu oblikovanju v skladu z vrednotami, ki jim je zavezana.

V skladu s fakultetnimi vrednotami bomo ravnali, če

- bomo jasno izražali svoje želje in pričakovanja,
- si bomo prizadevali za odprto komunikacijo in medsebojno razumevanje,
- bomo odprtega duha in bomo do drugih pristopali z zaupanjem in spoštovanjem,
- si bomo prizadevali za nepristransko držo, izključujoč svoja vnaprejšnja prepričanja,
- se bomo držali obljub in izpolnjevali dogovorjene obveznosti,
- bomo konsistentni pri interpretaciji pravil,
- bomo prevzemali odgovornost za svoja dejanja,
- bomo načenjali težke pogovore, tudi ko bi bila tišina lažja,
- bomo odpravljali nepoštenosti in krivice,
- se bomo trudili biti zgled etičnega ravnanja,
- bomo zaščitili šibkejše in tiste z manj družbene moči.

Pri tehtanju posledic svojih ravnanj si lahko pomagamo z naslednjimi vprašanji:

- Sem prepričan, prepričana, da je odločitev, kako bom ravnal, ravnala, pravilna?
- Bo dejanje, ki izhaja iz moje odločitve, najboljše možno dejanje?
- Bom lahko z vso iskrenostjo upravičil, upravičila svoje drugim, ne glede na njihov status?
- Bi lahko moja odločitev škodovala meni, drugim, ugledu fakultete ali univerze?